

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v stolnem
farovžu.
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

So res kmetski ljudje krivi, da peša varnost na deželi?

„Slov. Gosp.“ bi moral predalo za: Razne stvari jako raztegniti, če bi vsaki teden hotel naznaniti vsa hudodelstva, umore, požiganja, tatbine, roparstva, tepeže in razposajanja, ki se godijo med nami. Od vseh strani prihajajo tožbe, da peša varnost življenja in imetja, da postaja zlasti mlajina čedalje bolj odumna in neporedna. Marsikateri, ki po dne trdno dela, si ne upa po noči mirno spati zavolj brezštevilnih tatov in razsajancev. Prestrašeni se ljudje poprašujejo po uzrokih in pomočkih zoper take žalostne prikazni. Tukaj pa se rado, posebno liberalcem, zgodi, da medveda iščejo, kder ga gotovo najti ni. Prepričali smo se tega tudi pri poslancu nemčurjev mariborskega okraja. Ta nam Slovencem kot neobdige potreba znani poslanec je svojim kmetskim volilcem v lice povedal, da „so ovo splošno nevarnost kmetski ljudje sami zakrivali“. Čudom smo se čudili, da so ovi volilci krivično in predrzno očitaje molčé požrli. Morale so biti res revne glave zbrane, da si niti edina ni upala ziniti in razkriti, kder da tukaj medved tiči, — namreč pri liberalcih a ne pri kmetskih ljudeh. Ti so nedolžni. Kajti kdo je prišel nekedanje občne varnosti pri nas razdirat, kdo je gospodskam odvzel skrb za krajno policijo in njo naložil srenjskim predstojnikom? Liberalci! Kdo je gospodske po deželi pobral in njih v trge in mesta zaphal? Liberalci! Kdo je število žandarjev skrčil in njih nastavil, kder njih treba ni? Liberalci! Kdo je srenjam vzel pravico, kaj spregovoriti pri ženitvah neposestnikov, nesrenječanov, klatežev? Liberalci! Kdo je potrebno ostreje postopanje zoper potepuhe, klateže, razsajavce, tate, tolovaje in ubijavce odpravil? Liberalci! Kdo je z malimi izjemkami smrtno kazen odstranil? Liberalci! Kako bi se tedaj zamoglo kmetsko ljudstvo dolžiti pregreh, katere so le nasledki liberalnega gospodarstva?! Skušnja uči, da je izmed 100 zločincev gotovo 90 takih, katere je pomanj-

ljiva verska izreja storila hudodelee. Kdor se drži 10 božjih zapovedi in skrbi za nebeško pomoč po sv. zakramentih, t. j. kdor je zvest Kristijan, ta ne bo hudodelnik postal. Večjidel so capini, lenubi, zapravljiveci, ravsarji, klateži, tati in morivci iz tiste vrste zdivjanih ljudi, ki niso ali nikoli prav in dobro bili v sv. krščanski veri podučeni in vajeni, ali ki so poznej zanemarili Bogu služiti in v cerkvo hoditi. No, in kdo ovira najbolj krščanski poduk in izrejo, kdo moti blagonosni upljiv sv. Cerkve za našo mlajino? Kdo drugi, kakor tisti, ki šolo Cerkvi izvijajo? Kdo je kriv, da že pridni učitelji sami lastnih otrok ne zaupajo nekaterim novejim učiteljem, ker so ti polni novšegne nevere, prijatelji opičarstva? Kdo nasprotuje sploh katoliškemu življenju, kdo zasramuje duhovenstvo na vsak način in moti in krha ljudem versko prepričanje, strah božji, misel na večnost in sodbo pred živim Bogom? To vse delajo liberalci. Kaj, in ti nesrečneži hočejo grozne nasledke svojega ravnanja navaliti na kmetske ljudi, kakor da bi njih ti bili zakrivali? Ne, tega ne trpimo! To očitaje je krivično in predrzno. Kmetki ljudje so tukaj nedolžni, izvzemši edino krivdo, namreč to, da so se dali od liberalnih kričačev pregovoriti, zaslepiti, zapeljati, podmitati, zbegati in zastrašiti, da so volili liberalne poslance.

Cerkvene zadeve.

Nekaj o katol. političnih društvih.

Sv. kat. Cerkva je največje in najpopolnše, edino pravo versko društvo, od Sina božjega na zemlji ustanovljeno v posvečenje in prihodnje izveličanje ljudi. To je poslednji cil in konec človeka pa tudi Cerkve. Vendar v tem velikem društvu je treba še mnogo drugih menjših društev v dosego drugih, menjših namenov tudi — političnih. To pa ne, kakor da bi sv. Cerkva sama iskala doseči politične namene, ampak da njeni verniki tudi v političnih zadevah ravnajo in

Gospodarske stvari.

delajo po krščanskih načelih, a ne po judovskih ali paganskih. To je posebno sedanje dni potrebno, ko si liberalci, frajmavrerji in Judi prizadevajo krščanstvo po malem in s pomočjo postav in policije izpodrinoti iz rodbin, šol in države ter naposled vse postaviti na — pagansko podlago.

Resnico tega so verniki že povsod spoznali in so se začeli zbirati v politična društva. Na Nemškem se je te dni sošlo v Freiburgu 7000 najodličnejših Katoličanov. Pri nas na Českem je 8. sept. v Trebovu zborovalo 500 vernikov. Predsednik knez Lobkovic je govoril česki in nemški in poydarjal, naj se v katoliški edinosti sporazumijo Čehi in Nemci, katere je nemčurski liberalizem razdvojil. Baron Zesner je pokazal, kako se je liberalizem skazal figamož, ker je obetal vse dobro — a sedaj gre vse slabo pot. Največje društvo imajo Nemci v Gornji Avstriji. Pravi se mu katol. Volksverein. Velja za celo deželo in šteje 23.000 udov. V 3 mesecih je na 13 krajih sklicalo velike zборе. Tako je bilo 8. sept. v Attergau-u zbranih 600 mož. To je zdatno in pri vseh volitvah bodo ondi sijajno propadli — liberalci. —

Kaj, ko bi tudi mi Slovenci na Štajerskem imeli društvo, katero bi obsegalo vso našo škofijo in imelo pravico, povsod sklicati zборе ali tabore? Ali nebi tako društvo več opravilo, kakor pa sedanja?

Sv. Oče so milo tožili pred nekimi Švicarji, ki so njih prišli obiskavat. Rekli so: „Prusi, Rusi in švicarske vlade hočejo katoličanstvo zatreti. Brez pravice je sv. Cerква na Laškem, preganja se v Srednji in Južni Ameriki, kder so hudodelniki umorili pridnega predsednika republike Ekvadorske. Še celo Turk je začel razkolinike podpirati zoper Katoličane. Toda Bog že vé, zakaj da vse to pripušča in kako dolgo!“

Ljubljanski novi škof so izdali svoj prvi pastirski list, katerega vsi liberalci, frajmavrerji in Judi hvalisajo, ker novi pastir trdijo, da ima Cerква po novi šolski postavi dovolj upljiva. Mi njim tega ne verujemo, čeravno so škof.

Grački škof so izdali lep načrt in poduk, kako se zamorejo tudi otroci v procesijah deležni storiti dobrot in odpustkov svetega leta.

Angelj varuh. 7letni fantič in 5letna deklica sta igrala pri oknu, ki je bilo v 2 nadstropju neke hiše na Dunaju. Nagloma pade deklica na ulico. Fantič jo zgrabi za jankice in jo spusti, ko so mu moči zginile. Med tem se zbere precej ljudi pod oknom. Deklica pade nekemu možu med roke, mu smukne na tla, kder je žena čepela in dete s predprtom vlovila, da se mu ni zgodilo nič.

Mariborska bogoslovnica prične svoje delovanje za l. 1875/76 v soboto 2. oktobra.

Dvanajst priporočila vrednih hruškovih plemen.

Na sadje in vinorejski šoli pri Mariboru se dobivajo hruškova, že požlahtnjena 1 in 2letna, lepa, zdrava drevesca sledečih plemen: 1) Bela maslenka (Weisse Herbst-Butterbirn ali Kaiserbirn). Drevo je srednje velikosti. Stori posebno ob toplih legah in rodi lepe, rumeno-bele hruške s precej sočnatim mesom. 2) Salzburgarica; zori meseca avgusta in sept. svoje žlahne, in zatega voljo mnogo čislane hruške. Vendar na vse strani mnogo boljša od nje je 3) Nemška koza (Stuttgarter Geisshirtenbirn). Vzraste v visoko drevo, ki je zadovoljno tudi z najbornišo in revnišo prodno zemljo in rodi vsako leto veliko veliko sadu. 4) Liegel-nova pozimska maslenka ali koprčka (Liegel's Winterbutterbirn). Sad je srednje velikosti, rumeno-zelen, z okusnim mesom, ki po muškatu diši. Na Českem imajo mnogo takih hrušek, ter njih na milijone izvažajo na Nemško. 5) Dilevka (Dil's Butterbirn) postane visoko in močno drevo, katero kaj rado rodi rumeno-zelene, sočnate in okusne hruške, ki se posebno drago prodajajo, ker se dajo do februarja ohraniti. Boljšega drevesa si gospodar skoro ne more poželei, kakor če lepo raste, rado rodi mnogo žlahnega sadu, ki se lahko in gotovo v lep denar spravi. Slovenci, sezite po tem drevesu! 6) Napoleonka (Napoleons Butterbirn) rodi velike, rumene hruške, ki so sladke, kakor cukar, mehke in sočnate, kakor puter. 7) Angleška poletna maslenka (Williams Christenbirn). Sad je velik, svetlo-rumen in se zori meseca avgusta. 8) Jesenska francoska maslenka (Clairgeau Butterbirn) rodi najlepše jesenske hruške, ki so po 1 funt težke. 8) Zimska tehantovka (Winter Dechantsbirn) spada med najrodovitniša hruškova plemena. Sad je srednje velik, rumeno-zelen, jako sočnatega mesa in se drži do spomladi, kar mu posebno prednost in vrednost daja. 10) Tepke koroške so rade polne, in dajajo dober tepkovec, vendar še boljša za napravljanje hruškoveca je 11) Jesenska normanka (Normännischer Cyderbirn). Drevo je sicer malo, vendar sila rodno. Hruške drobičkaste, rumeno-zelene dajajo izvrsten hruškovec. 12) Knauzevka (Knausbirn) postane lepo visoko in košato drevo, kakor hrast. Vse druge hruške presega po svoji rodovitnosti. Včasih se iz enega drevesa nabere po 30—40 mecnov rumeno-zelenih, nekoliko rudečkastih hrušek, ki dajajo ukusen hruškovec. Drevo hoče biti bolj na zraku in na samem na primer ob njivskih robih, agah in vrtiščih. —

Sadje in vinorejska šola pri Mariboru za more z 1 in 2letnimi drevesci vseh tukaj imenovanih plemen občinstvu ustreči. Večja drevesca so po 40—50 kr. Nek gospodar je imel 1 pod štev.

4. popisano hruško, ter je skozi 10 let zvesto zapisoval, koliko da je sadu donesla, in koliko da je na leto denarjev zrešil.

L. 1865.	1 mec.,	prodal po	2 fl. — kr. =	2 fl. — kr.
" 1866.	17 "	" "	3 " 25 " =	55 " 25 "
" 1867.	5 "	" "	1 " — " =	5 " — "
" 1868.	14 "	" "	2 " 25 " =	31 " 50 "
" 1869.	8 "	" "	2 " — " =	16 " — "
" 1870.	12 "	" "	2 " 20 " =	26 " 40 "
" 1871.	1 ¹ / ₂ "	" "	6 " — " =	9 " — "
" 1872.	18 "	" "	3 " 75 " =	67 " 50 "
" 1873.	3 "	" "	5 " 75 " =	17 " 25 "
" 1874.	8 "	" "	4 " — " =	32 " — "

Skupaj 87¹/₂ mecnov. Skupaj 261 fl. 90 kr.

Če se 20 fl. zaračuni za gnoj in strežbo, potem je 1 drevo v 10 letih dalo 241 fl. 90 kr., ali kakih 24 fl. na leto — čistega dobička! Tako sklenemo spis o jabelčnih in hruškovih plemenih.

Ne upirajte se namenjeni popravi Pesničke struge!

II.

Spomenica o reguliranju ali popravljanju Pesničke struge nasvetuje načrt (plan), po katerem bi se 4 reči dosegle: 1) da bi prevelike vode hitro odtekale, 2) da bi se močvirnati travniki izsušili in izsehnili, ob enem pa Pesnička voda ob določenih časih in krajih tako napela, da bi se vsi travniki enakomerno napajali, 3) da bi se voda za mline boljše porabila, 4) da bi steze in mosti za naprej bolj varni, ves kraj pa bolj zdrav postal.

V ta namen se bodo najprvleje ovinki in klobase presekale, 12.887° zemlje izkopalo, struga bolj zravnala in od 7 milj na 4 milje skrajšala. Struga sama se bo nekoliko in po potrebi globljeje spustila in na širje raztegnila. Strugino dno bo merilo 4°, njena gornja širina pa od železniškega viadukta do sv. Marjete 5°, od sv. Marjete do Hrastovca 6°, od Hrastovca do Gočeve 6¹/₂°, od Gočeve do Drbetinec 7°, od Drbetinec do Samušanov 8° in potem do Drave 9¹/₂°. Največ zemlje se bode premetalo pri sv. Marjeti, kder se bo Pesnica bližej k Loženam prestavila, potem nad in pod Hrastovcem, in pri Forminu. Utoki: Cerknice, Jareninskega potoka, Velke, Črmeča, Gabrniškega potoka in Brsnice se bodo tudi popravili. Treba bo 5 mostov na okrajnih in 7 na srenjskih stezah, potem 17 splavov. Pri teh splavih bi se začeli posamezni jarki ali rovi, po katerih bi se voda napeljevala na najvišji prostor, od koder bi se potem nižje ležeči travniki zamogli kajlepo, zdatno, enakomerno napajati. Napajajoči jarki bi se odtekali v posebne rove ali kanale, ki so potegnjeni zato, da močvirje sušijo in zastajanje in kisenje vode zabranjujejo. Ako bi potem posamezne srenje hotele skupno postopati, potrebne kanale in kanalčke na skupne stroške izkopati, in se o načinu napajanja med seboj pogovoriti, potem bi zamogle vse svoje trav-

nike vsako leto v spomladi in v jeseni po kositvi 3—4 dni močno napajati, od aprila do konca maja in po otavini kositvi pa vsaj za 1" vode napustiti. Koliko da bi to koristilo, to sprevidi vsak pametnik! Mnogo travnikov, ki se sedaj tudi od najpridnejših gospodarjev popraviti ne morejo, ker voda ne odteka, ali se napeljati ne da, bi bilo lahko in brez velikih stroškov zboljšanih. Za odtekanje vode bi skrbela popravljena struga Pesnice in njenih pritokov, za drugo pa splavi in napajajoči in vodo izsušilni in odpeljajoči kanali. Stroški so nastavljeni na 445.000 fl.; česar se pa ni treba ustrašiti. Kajti, ko bi posestniki čisto sami njih plačevali, bi vendar pri 8928 oralih travnikov, na 1 oral ne prišlo več, kakor 49 fl. 83 kr. Ali posestniki ne bodo plačevali sami. Kajti država je voljna prevzeti ²/₁₀, dežela ⁶/₁₀, okraj ¹/₁₀ stroškov; zato pride pri vsaki srenji le ¹/₁₀, t. j. 4 fl. 99 kr. na 1 oral plačila. To pa ni nič proti dobroti in koristi popravljene Pesnice. Še eden zgleđ. Vsi stroški popravljanja v Mariborskem okraju nanašajo 65.117 gold., v št. Lenartskem 137.500 fl., v Ptujskem 114.312 fl., v Ptuj-ormužkem 77.900 gld., v Ormužkem 37.000. Ker na srenje spada le ¹/₁₀ zato bi v Mariborskem okraju imelo 6511 fl. plačati 10 srenj, v št. Lenartskem 13.750 fl. 11 srenj, v Ptujskem 11.431 fl. 11 srenj, v Ptuj-ormužkem 7790 fl. 8 srenj, v Ormužkem 3700 fl. 6 srenj. Vrh tega bi še v št. Lenartskem okraju na hrastovskega graščaka največ prišlo, ker ima največ travnikov, kar bo stroške, kojih bi imele tamošnje srenje, znatno znižalo.

Zato rečemo: ne upirajte se namenjeni popravi Pesničke struge!

Gospodarske in tržne novosti. Na Štajerskem pričakujemo sploh srednje branje pa izvrstno vinsko kaplico. Na Hrvatskem, Ogerskem in Tirolskem bodo pa imeli veliko žlahtnega vina. Zato vinsko trženje stoji ali prav za prav leze — nazaj. V Pešti ponujajo staro vino po 40 fl. štrtinjak, da bi posodo izpraznili, pa kupcev ni. Nemci in Francozi pričakujejo veliko več in dosti boljšega vina, kakor so ga lani pridelali. Vinska cena bo tedaj morala še bolj padati. — Minister za poljedelstvo je razglasil, kako da stoji s poljedelskimi pridelki. Pravi, da je vreme povsod ugodno, toplo in sušno, le Štajersko je konec avgusta namočil obilen dež. Proso je povsodi zdatno. Ajda je srečno odcvela in obeta mnogo zrna. Koruze so lepe, fižol je poln. Leča pa ni dobro obnesla. Krompirja bo veliko, ker gnjiloba k sreči ni daleč segnola. Repa in korenje dobro kažeta, le okoli Dunaja nju je suša stisnila. Zelje ali kapus so tu pa tam gosenice poškodile. Lan je na Tirolskem jako lep. Repice je na Spod. Avstrijskem precej suša vzela. Začeli so jo podoravati. Tržna cena pri žitu se je zopet nekoliko zboljšala, ker sedaj tržci že vedó, pri čem da so. Cena utegne bržej ko ne

kvišku iti, ker Galicija, Rusija, Nemčija, Francoska, Angleška niso pridelale toliko zrnja, kakor druga leta. Pšenica velja na Dunaji 4 fl. 90, v Buda-
pešti 5 fl., v Varaždinu 4 fl., v Zagrebu 4 fl. 25 kr.,
v Ljubljani 5 fl., v Celovcu 5 fl., v Gradcu 5 fl.
87 kr., v Mariboru 4 fl. 90 kr., v Ptujju 4 fl. 90 kr.,
v Celju — v Mahrenbergu 6 fl., v Slov. Gradcu
5 fl. 50 kr., v Vozenci 5 fl. 50 kr., in v Velenju
6 fl. 20 kr.

Sejmovi 20. sept. v Brašlovcah, pri sv. Trojici v Slov. goricah, pri sv. Jurju pri Celji. — 21. sept. v Fraunheimu, v Ormužu, na Laškem, v Podsredi, v Lučanah. — 24. v Dobovi, v Ernavžu, v Remšniku, v Slov. Bistrici, pri sv. Martinu pri Slov. Gradcu.

Dopisi.

Od sv. Lovrenca pod Prežinom. (Čast učitelju). Znana je žalostna resnica, da sedanje šolske naredbe narodnost in slovenščino v ljudski šoli tlačijo. Mnogo je učiteljev, kateri so v strahu za svoja plačila postali orodje proti — narodnih naredeb in izdajalec svoje narodnosti. — NB. Nobenega učitelja osobno nečemo žaliti; da je to resnica, zamoremo zgledov navesti. To podolženje velja tistim, koje zadeva. Opozorujemo in prosimo, da se stvar loči od osebe.

Sliši se po ljudskih šolah razlaganje imen v slovenščini, da človeku slabo prihaja. So pa tudi učitelji, narodnjaki, ki so svojemu poklicu zvesti, in se ne bojijo kakega zakotnega pisarja, ki že zarenči, ako čuje pravilno slovensko govoriti. Taki hrabri, narodni učitelj je g. Boštjan Kregar, pri sv. Lovrencu pod Prežinom. Ta srenja si šolo še le stavi, in se je podučevanje začelo v začetku februarja v tamošnji cerkveni hiši.

Dne 7. sept. je pokazal g. Kregar, kaj zamore učnik pri učencih doseči, ako njim ne ubija z nemškimi besedami zapopadka raznih v podučenje segajočih stvari, ampak jim jih razlaga v lepi, otroku razumljivi slovenščini, v jeziku, ki ga otrok od svoje matere čuje. Lepo, nježno, pravilno in gladko so učenci izgovarjali tudi tehnična imena, ki jih gotovo ne bodo pozabili. —

Zraven vrlega učnika, je pa g. Boštjan tudi dober odgojitelj. Ne gleda le na uk svojih šolarjev, ampak tudi na njih lepo zadržanje. Slava mu! Škoda, da nas tako hitro zapusti, — poklican je namreč za učitelja v celjski okolici. Dal Bog, da bi zamogel „Slov. Gosp.“ o več takih učiteljih poročati!

Iz Makol. Žalostna je bila angeljska nedelja za Makolčane. Kajti obče spoštovani g. M. Rakoša, tukajšnji dosedanji kaplan, so od nas slovo vzeli. Zgubili so farmani dobrega dušnega pastirja, učenci pa milega in ljubeznivega učnika. Učencem ostanejo nepozabljivi.

1. sept. so nas milostljivi knezoškof obiskali, ponovljene altarje blagoslovili in otrokom sv. firmo delili. Bog nam je na ta dan podaril prijazno vreme, čeravno je prejšnje dni deževalo. — Cerkev je zdaj v svetlem kinču, kot najlepša nevesta. Zlatarju g. Brtu iz Kostrivnice gre vsa hvala, da je svojo nalogo za majhen denar tako izvrstno dovršil. Priporoča se vsem cerkvenim predstojništvom, ki svoje cerkve ponavljati mislijo. *)

Iz Žusema. Z radostjo pozdravljamo prihod duhovnega naslednika na našo faro. Došli so namreč v veselje cele fare č. g. Miha Rakoše, poprej kaplan v Makolah. Iz srca jim čestitamo ter izrazujemo svojo udanost. Bog jih blagodari in daj srčnosti, da bi zamogli z dobrim vspehom neutrujeno mnogo let za naš dušni blagor, vero in domovino delati. Prejšnemu g. župniku se pa zahvaljujemo za Sletni trud in skrb.

Iz celjske okolice. (Krojač komisar pri šolskih izpitih.) Po novih šolskih postavah ni zapovedano ljudske šole s očitnimi poskušnjami končati. Zamore pa krajni š. svet učitelju očitno skušnjo zapovedati in ta sklep ali zapoved okrajnemu š. svetu naznaniti. Ta pa zamore zopet v svoji mogočnosti sklep kr. š. sveta potrditi ali pa ovreči, kakor se mu poljubi; kajti nikjer ne vlada tolika zmešnjava ali anarhija, kakor pri liberalnih šolskih postavah. Te svoje pravice se poslužuje okr. š. svet celjski v preobilni meri. Njegovo načelo je, vse ovreči, karkoli sklene kr. š. svet, posebno ako je naroden, — kakor se je to pokazalo pri imenovanju učiteljev za celjsko okolico. —

Kder se ima šola končati z očitno poskušnjo, pošle okr. š. svet svojega komisarja, ki je njegov ud. Toda v tej volitvi je res — ne vem — ali šaljiv ali pa resen — celjski okr. š. svet v ta posel izvolil nekega — menda — odsluženega krojača, ki zastopi toliko od šolstva, kakor zaje o bobnu. Njegovo obnašanje je tako revno, da bi se kamenu usmilil. Da pa šolski komisar, ki slovenski ne zna, vendar slovenske ljudske šole nadzoruje, — da žnidar Wambrechtsamer, — pokaže, da ima „korajžo“, po navadi izpit sklene s slovenskim govorom blizo tako-le: „zdaj pa jaz naprej odlzala, ki je bol vun cajhnala“ — in prebira odlične šolarje tako, da se vsi na glas smejiijo. —

Žalostne prikazni vidimo tudi pri takih priložnostih, ki učiteljem ne delajo časti. Toda o tem je težko pisati. Nemškuterija vlada po naših šolah. Pa učitelji nečejo biti nemškutarji. Če pa slovenščino gojijo, zamerijo se pri svojih predpostavljanih. Zatoraj bi radi za narodnjake veljali, pa svojim predstojnikom se ne zamerili, kar pa ni mogoče; od tod polovičnost. Polovičnost pa ni nikder dobrege sadu rodila. Uboga ljudska šola, kaj je liberalizem iz tebe storil!

*) Hvala g. dopisniku. Prosimo večkrat kaj!
Uredn.

Iz Babinec. (Ljutomersko konjarstvo). Dne 8. sept. bilo je na Cvenskem pašniku odlikovalno drkanje s kobilami z enoj vpregoj (Stuttentrabwettfabren), a sledeči den v Ljutomeru premiranje konjev.

Kar se tiče konjereje v našem kraju, napreduje čedalje bolj. Neki poznavalec slovenskih krajev je rekel: „Kolikor sem se sam prepričal, moram reči, da konjarstvo ni nikjer na Slovenskem tako dobro, kakor je ljutomersko! Mogoče, vsaj se za to stori, kalikor se zamore. Odkar je namreč kmet slobodnejše začel gibati se v gospodarstvu, dobil je večje veselje do vsakega dela; tako tudi do živinoreje. Od leta do leta nje vsaki več in lepše redi. Trudi se osnažiti travnike grmovja in trnja, katero mu poprej ni bilo veliko na potu; gnoji je, da več lepše in boljše krme dobi. Ker imamo malo travnikov, zato moramo sejati več detelje, ktera je kot seno za ovsom najboljša konjska polaga; pa zakaj nebi, vsaj nam konjarstvo največji dobiček vrže! Pred 6 tedni prodal je nek kmet žrebca za 750 gld. Leta 1872. je nekdo ponujal drugemu kmetu 900 gld. za žrebico, pa nje ni dal, ker jo je hranil za bečko razstavo. Navadna cena pa je lepim konjem 300—500 gld.

Da pa še se konjarstvo zboljša, za to se skrbi. Ni še dolgo, da je bilo konjsko premiranje za naš kraj v Radgoni, če se ne motim, vsako četrto leto. Ker pa se je vsikdar največ konjev prignalo iz ljutomerskega okraja, opustili so prvejši način in poskusili v Ljutomeru, kjer je zdaj vsako leto. To zopet daja večje veselje gospodarjem. Veliko število konjev pozlahtnjeno je z angležkim plemenom. Žrebčarnice so za ljutomerski okraj v naši občini (navadno po 8 žrebcev), v Volčjivesi (po 4) in v Bolečicah (po 6). Za žrebeta so prav pripravne drkalnice. To je pri nas živa potreba, ker konji ne hodijo na pašo, kakor v jesen. Toraj med letom nimajo veliko priljke za razdrkavanje. V Babincih in v sosednih Šalincih so take priprave. V poletnih vročih dnevih poklada se konjem v „huti“ navadno poleg škednja, kjer so napravljene jasli. To zavoljo tega, da se živina obvaruje velike hlevne sparine; zvečer, ako so noči mrzle, spravijo se zopet v konjak.

V obče kaže se za konje posebna skrb, da bi se čem lepši izredili. O tem smo se tudi zadnjič imeli priljko prepričati; eno živinče bilo je lepše od drugega. Vsako leto je največ odlikovane živine Babinskih kmetov; tako se je tudi letos dobilo više 150 gld. v zlatu in srebru.

Čisto nasprotno pa je z govedarstvom. Goveja živina dobiva po letu večjidel kisló krmo, po zimi pa slamo; kar je boljšega, porabi se za konje. Lepše govede imajo največ oni gospodarji, kateri nimajo konjev. Tudi od deželne strani se pri nas za to malo stori.

K sklepu še nekaj. Na Cvenu bilo je nekaj več zastav. Vihrale ste dve slovenski, štajarska,

cesarska, magjarska in velika črno-rudeča-zólta. Druge zastave so postavili že v tork; črno-rudečo-zólto pa še le v sredo, malo pred dirko!

Josip Karba.

Iz Radgone. (Ogenj — „Prijatelj“ nov list za prekmurske Slovence). Zopet imam neveselo priljko poročati o velikem ognju, koji je v petek 3. sept. večer okoli 9 ure v Satahovcih na Ogerskem buknoj, in mursko dolino do pol noči grozno razsvetljeval. Šestim kmetovalcem bila so v 4 urah proč vsa poslopja, ves živež, vso kmetijsko orodje in večji del živine. Nevolja je velika, osiguren ni bil nijeden.

Ko se drugi dan po mutarskem brodu črez Muro na pogorišče podam, pridem brez posebne nevarnosti črez prvo tačas blizo 3 čevlje globoko strugo med mutarskimi travniki. Za nekoliko 100 korakov dalje mora še se črez drugo že na Ogerskem zemljišču. Konj je kmalu do trebuha v vodi, obrnóti v bistrini ni mogoče in vozek, tako zvani „vagrli“ se zajemlje. Ali hvala Bogu srečno pridem prek, in čudom se čudim, kako se nisem iz vozeka prekopicnoj in v blatni vodi skopal. Zdaj pa le hajd naravnoč k staremu prijatelju Marku, župniku Tišinskemu, da se po prestanem strahu malo nasmejemo. Hvala Ti mili blagi Marko za preljubeznivo sprejetje! Rečem Ti, da sem redko kedaj tako živo občutil resnične besede pesmice, koje sva si pred mnogimi leti kaj rada zakročila: „Nikaj nega lepšega, — Niti veselejšega, — Nego s prijatelji, — Šteri so veseli, — Vktip živeti.“

Pri tej priljki zazvedel sem, da 15. t. m. izide prvo število „Prijatelj-a“, to je mesečnih novin, koje bo gosp. Avgustič Imre izdaval v Budapešti, v prekmurski slovenščini z madjarskim prapopisom!! Na čelu vabila na naročbo stoji tole: „Gorizazvanyé na préplácsó po iméni „Prijatelj“ vszáki mészec edenkrat vodáne znanoszt razserjtívájóése szlovenszke novine.“ *Z. S. K.*

Iz Cvena pri Ljutomeru. (Nemška zastava.) Odbor konjerejskega društva v Ljutomeru napravil je 8. t. m. pri nas odlikovalno dirko ali dirjanje v trop s kobilami.

Te dirke udeleževalo se je okoli 30 voznikov, izmed katerih je bilo 8 najbolj brzih z darovi po 30, 25, 20 gld. itd. v srebru obdarovanih. Naši kmetje so toraj zopet nekaj krajcarjev za izvrstno rejo svojih lepih kobilic dobili. Za to so oni gotovo hvaležni osnovateljem teh dirk. Tudi mi Cvenarji jim nismo nehvaležni za mični prizor te dirke. A druga je, kar nas je žalilo in skoraj bi mir motilo, ako nebi nekteri ljutomerski narodnjaki še ob pravem času za mir posredovali. — To je nemška zastava, katero ste nam, akoravno smo protestirali, vsilili. — Ti gospodje so bili tako predrzni, da so na najodličnejše mesto zasadili veliko nemško zastavo! Ti prekleta nesramnost ljutomerskih velikonemških bahačev! Poslali smo bili to zastavo že enkrat nazaj v Ljutomer, a ona 2 nemška Štajerja sta jo baje nazaj

poslala. — Ne vem, kaj je mislil naš župan, da je to zastavo dovolil, tudi ne vem, kakošen Avstrijan da je glavar Premerstein, ki je z nekako mirno (?) vestjo to nemško demonstracijo gledal! Danes rečem samo to, da naj Ljutomerčani ne delajo več nam Cvenarjem, ki smo sami Slovenci in zvesti Avstrijanci take provokacije, in to še pod zaštitom okrajnega glavarja!! Mnogo društvenikov namerjava vsled žaljivega postopanja odborovega — iz društva stopiti.

Po dokončani dirki smo se nadjali, kakor je povsod navada, kakošnega govora, toda nijeden izmed obilih učevih gospodov ni znal ust odpreti. — Pa vsaj je bilo boljše. Slovenski nečejo govoriti oni, nemški pa jih mi razumevati ne moremo in poslušati tudi nečemo na slovenski zemlji. —

9. t. m. v četrtek pa je bilo v Ljutomeru premiranje konj. — Precej kobil je bilo obdarovanih. K sklepu je govoril deželni živinozdravnik Dr. Klingan podčuljiv govor. A kaj zopet pomaga, govoril je samo nemški, kar je za našega kmeta nerazumljivo. So pač res prečudni Nemci in nemškutarji še vedno tako zabiti, da ne morejo ali pa nečejo sprevideti, da le prazno slamo mlatijo, kedar našim kmetom v „švabščini“ govoré. Pojdite že enkrat s tem ostudnim počenjanjem rakom žvižgat.

Od sv. Vida pri Ponkvi. V soboto 11. t. m. smo imeli v št. Vidu veseli dan; komaj se je začelo daniti, je strel prebivalcem že naznanil, da se bo obhajalšolski praznik. Otroci praznično oblečeni so se v šolski izbi zbrali in čakali prihoda č. g. dekana Šmarskega. Podali so se potem vsi šolarji v cerkev k sv. meši, po katerej je bila skušnja iz krščanskega nauka v cerkvi, ki je celo uro trpela, potem so se vsi podali v šolo, kjer je bila skušnja iz drugih predmetov. Med tem so pa v hiši tukejšnjega občno spoštovanega trgovca Franceta Šmigovca imeli veliko opraviti, da bi mladini po dokončanem šolskem letu veselico napravili. G. Šmigovec ni gledal na velike stroške, ne na trud in zoprnosti, ampak je storil, kar je bilo mogoče. Slava tedaj vrlemu narodnjaku in prijatelju mladine. Z belomodro rudečo zastavo in godbo so se vsi šolarji po dokončani skušnji k Šmigovcu podali, kjer je bilo vse že pripravljeno. Ko so lačne želodce potolažili, so se pričele različne igre na prostem. Veliko veselje je bilo pri otrocih in veliko smeha. Pa se niso veselili samo otroci, ampak tudi odrašeni, posebno pa stariši in otrokom ostane potem tak vesel dan nepozabljiv, in jih tudi bo spodbujal, da bodo rajše v šolo hodili in se pridneje učili. Do večera je veselica trpela. Hvala pa g. Šmigovcu, in vsem, ki so pripomogli.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Slovenci smo zgubili vrlega zagovornika. Č. g. Lovro Pintar, Brezniški župan na Kranjskem in bivši deželni in državni po-

slanec, je 10. sept. umrl. — Pri vojaških vajah v Gradcu je bil po naključbi 1 oficir nastreljen, 1 podčastnik pa ustreljen. — Ministerstvo je ukazalo, da se morajo na železnicah vozovi za bolnike in ranjene vojake pripraviti; to ne kaže na dolg mir! — Po končanih vajah dobijo vojaki od l. 1872. odpust, letošnji novinci pa bodo še le v oktobru pozvani. — Nadvojvoda Albreht je odšel na Prusko k velikim vojaškim vajam, h katerim ga je bil pruski cesar povabil. — Kupčijska zbornica v Leobnu se je izrekla za to, da se naj vse kupčijske pogodbe z vnanjimi državami na leto odpovejo, naj se uvede večja colnina na tuje blago in naj se Madjarom nič ne dovoli, ako bi zahtevali od nas več plačevanja, magari če zaprejo svoje meje. — V Lincu, potem v Tridentu na Tirolskem in v Škradinu v Dalmaciji bile so lepe in močno obiskovane razstave mnogovrstnih izdelkov. — Baron Ožegovič in dr. Mrazovič sta v ogerskem zboru nasvetovala, naj se cesar poprosi, da za uboge Kristijane na Turškem nekaj stori in da hrvatsko-slavonsko granico brž s Hrvatsko združi, Madjari se nad tem nasvetom močno hudujejo.

Vnanje države. Pruski cesar je majhno zbolel in pravijo, da iz njegovega pota na Laško ne bo nič. — Angleži pobirajo denarje za Kristijane na Turškem. — Francozi kažejo veliko požrtvovalnost. Več milijonov so že nadarovali za 3 nova katoliška vseučilišča. Ob enem so družbo osnovali, ki bo iz Jafe v Jeruzalem delala železnico. Lahi snujejo parobrodno zvezo Benetek z Aleksandrijo v Egiptu, kar bo našemu Trstu na veliko škodo, posebno kedar bo železnica iz Nemške skozi predrto goro Gotthard dodelana. — Rusi so 30.000 ustajnikov v Aziji popolnem potolkli. Sedaj bo menda mir. Tem bolj pozorno bo tedaj lahko Rus na Turka gledal.

Jugoslavjanska vojska zoper Turka.

Srbi in Črnogorci bi že iz davna bili pripravljene hiteti ustašem v Hercegovini in Bosni na pomoč, udariti na Turka in osvoboditi Kristijane. Ali evropske velike vlade njim tega ne pripuščajajo. To je tudi uzrok, zakaj da se srbska skupščina niti razgovarjati ni upala o prošnji, v kateri bosenski Kristijani prosijo za pomoč. Knez Milan je sicer v prestolnem govoru obečal vse storiti, kar bo mogoče, da boste Hercegovina in Bosna zopet mirni. Ali skupščina se kaže bojazljiva in se izgovarja, da vojna ni pripravljena, da stoji 40.000 mož Turkov na meji. . . . Drugi pa pravijo, da se Srbi le nalašč bojazljivi delajo, da Turke in velevlade prevarijo. Kajti ob enem se naglo in silno pripravljajo na boj; pošiljajo četo za četo čez mejo Kristijanom na pomoč. To je tem verjetniše, ker noveje vesti poročajo, da so bili Turki na večih krajih Bosnije tepeni in pobiti ali čez avstrijansko mejo zapodeni. Pri Kostanjevici so 3 voze mrtvih in 5 vozov ran-

jenih Turkov k nam pripeljali. Ti imajo v Bosni sicer 7000 mož in v Hercegovini 19.000, kar pa bo vse premalo, ker vedno več Črnogorcev upornikom na pomoč hiti.

Ravno smo poizvedeli, da so Kristijani posekali generalu Husajn-paši 500 mož, ostale pa v pobeg zapodili v Trebinje, katero mesto sedaj s 3 kanoni zopet oblegajo. Ta srečen prigodek utegne važnih nasledkov imeti, zlasti pa Črnogorce nakloniti, da očitno Turkom vojsko napovedó. V Črnogoro je pribežalo 30.000 Kristijanov, ki so v silni revščini. Nimajo kaj jesti, niti kaj obleči a Črnogorci so ubogi. Tudi ranjenci vsi se k njim donášajo a vračnikov manjka. V tej sili je knez Nikolaj poprosil našega cesarja za pomoč. Svitli cesar so prošnjo uslišali in poslali 3 ranocelnike in ob enem generalu Rodiču, namestniku v Dalmaciji, ukazali potrebnega živeža v Črnogoro pošiljati. Slava in hvala Njim! — V Zagrebu je izdal nek veljaven gospod knjižico, v kateri poudarja potrebo, da Avstrija Slavjane djanski pripozna enakopravne Nemeem in Madjarom in se polasti Bosne in Hercegovine, ter pridruži Hrvatski Dalmaciji in Sloveniji in si tako stvori jugoslavjansko zaslombo 6 milijonov Slavjanov na 3000 □miljah zemlje.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

VII.

Velikanska je cerkev sv. Petronija; oko romarja strmi nad velikanstvom, lepoto in umetnostjo. Zunanja podoba ti sicer ne obeta kaj posebnega, zato se pa tem bolj čudiš, kedar v svetišče stopiš. Dve stranski ladji podpirajo orjaški stebri. Zanimiva je šolnčna ura. Solnčni žarki, ki skoz cerkveni obok na tla svetijo, kažejo mesec in uro.

Imenitna je Bologna zavoljo vseučilišča, ki je eno najstarejših na svetu. Začelo se je l. 1119. in je svoje dni mogočno slovelo. Dobila je pregovor: Bononia docet (Bologna poučuje). Leta 1262. je bilo na vseučilišču 10.000 učencev; zdaj je kakih 400. Tukaj se je v 14. stoletju prvič začela učiti anatomija, t. j. razkosanje človeškega trupla*). Spomenka je vredno, da so v 14. stoletju na tukajšnjem vseučilišču kakor učiteljice slovele tudi ženske. Najimenitnejših je bilo 7. Novella d'Andrea, z nenavadno telesno lepoto obdarjena, je prednášala matematiko in fiziko, in sicer za zagrinjalom; gospa Manzolina je učila anatomijo.

Bogata zbirka starinskih reči se najde v muzejomu. Podobe malikov, orožje, posode, mumije, hierogliffe, vse najdeš, kar le starinskega videti poželiš. Zanimivale so me od 1869—1872. izkopana človečja trupla iz Cartose, zdaj Campo Santo. Pod zavečenim pokrivalom se najdejo rav-

*) Še se vidi učilnica; klopi in vse pohištvo je iz cedrovih desek iz Libanona.

no v taisti legi, kakor so njih v grobih našli; z zemljo vred so bila sem prenešana.

Dragocena je tudi biblioteka ali knjižnica. Meri 606', in je razdeljena v 18 hiš, in šteje 200.000 zvezkov. Vsaki den od 9.—3. ure je odprta razun nedelj. Sloveči jezikoslovec G. Mezzofanti, rojen v Bologni 1776., profesor izhodnega narečja, je bil tukaj za bibliotekarja. Star 36 let je govoril 18 jezikov, na koncu svojega življenja pa 42. Leta 1838. je bil od papeža Gregorija XVI. izvoljen za kardinala; umrl je v Neapolju l. 1849.

Ogledal še sem visok stolp, izvanredne stavbe. Nagujen je, kakor da bi se navenil podreti; potem še grem v krasno cerkev sv. Dominika, začetnika reda dominikanskega. Njegovo truplo počiva v raki iz marmorja. Slednjič sem pobral svojo klozno, ter se podal v božjem imenu dalje na pot proti Loreto. Popoldne 2. aprila se odpeljam od Bologne. Četrta postaja potem je starinsko mesto Imola s 26.000 stanovalci. Tukaj je bil rojen sv. Peter Chrisologus, nadškof Ravenski, † 449. Njegovo truplo počiva v stolni cerkvi, posvečeni sv. Kasijan; tukaj so bili sedanji sloveči papež Pij IX. kardinal-škof, od tod so se k volitvi novega papeža peljali v Rim, kjer so bili na veselje in srečo vesolne Cerkve 16. junija 1846. za papeža izvoljeni.

Na rodovitni ravnini dalje sem prvokrat zagledal trte zasajene po naši šegi; trs je bil v redu po njivi zasajen in na glavo obrezan. Drugače vidiš le same brajde; vinske rozge so nastavljene med sadunosnim drevjem, od drevesa do drevesa med sebo zvezane. Mičen pogled v jeseni, kedar po njih visi grozdje, kakor da bi ga navesil!

Pri postaji Castel-Bologna se na levo železnica zasúče proti morju pri Raveni. V starih časih je bila Ravena znamenita zavolj morske postaje in ladovja, ki je zdaj od morja zaplavljen. Morje se je od mesta pomeknilo za uro daleč.

Hočem omeniti mimogrede primorskega mesta Rimini s 33.000 stanovalci, ki so večidel ribiči in svilotkalci. V cerkvi sv. Klare častijo verni čudodelno podobo Matere božje, „mati milostljivosti“ imenovane. V tem mestu je nekđaj sv. Anton Padovan ribam pridigoval.

Sv. mož je hotel razdivjanemu ljudstvu do srca priti, ter ga je s prijazno božjo besedo nagovoril. Ali množica se za njegovo besedo ne zmeni; neče ga poslušati. Tedaj gre sv. Anton in stopi k izlivu vode Marekije v morje, migne z roko in na glas zakliče: Pridite ribe in ribice morja, in poslušajte božjo besedo, katero ljudje zaničujejo! In mična povest dostavlja: „glej, čudo, ribe in ribice, morja mustaste živali, so privrele in glavice nad vodovje potikale in poslušale besedo moža božjega, katero so okorni ljudje zaničevali.“ Ljudstvo pak, ko je ovi čudež videlo, je prosilo svetnika za odpušcanje in je za naprej rado poslušalo njegove besede,

Smešničar 12. Janez pride v štacuno, ter si kupi nove hlače za 3 gld. Domu gredočega zgriva, da si je tako slabe hlače kupil; gre tedaj nazaj in si izbere hlače, ki veljajo 9 gld. Ker pa nima več denarja, kakor samo 3 gld., reče štacunarju: 3 gld. sem vam že poprej plačal, in tukaj imate hlače nazaj, ki so vredne tudi 3 gld., dostavim še vam tedaj 3 gld., in tako so hlače za 9 gld. plačane. Kaj ne?

Razne stvari.

(Kat. konservativno društvo v Mariboru) bode 19. sept. popoldne ob 3¹/₂ uri zborovalo v dvorani gostilnice zur Stadt Wien. Načrt: 1) Poročilo o društvenem delovanju. 2) O zboljšanju sedanjega slabega stanja človeške družbe na podlagi krščanstva. Govor Njih jasnosti, princa Alojza kneza Liechtensteina. 3) Turško prašanje, prevdarjeno in premišljeno glede na krščanstvo, Slavjane in Avstrijo. Govor preč. g. kanonika Kosarja. 4) Katoliška društva in potreba, vse konservativce na Slov. Štajerskem zbrati in vrediti. Govora blag. gg. barona Reyerja in poslanca Hermana. 5) Ugovor zoper personalno unijo z Ogersko, kakor jo je svojim volilem priporočal poslanec g. Seidl, razložen po č. g. kaplanu Brglez-u. 6) Volitev novega odbora. — Sklep. —

(Za Orožnov spominek) darovali so čč. gg.: Črnoša 1 fl. — Zupanec 1 fl. — J. J. 1 fl. 70 kr. — Fr. Lipold 2 fl. — Sadnik 1 fl. — dr. Čuček 1 fl. — Planinšek 1 fl. — Mahač 1 fl. — Lendovšek 1 fl. — Trstenjak 1 fl. — Kajzer 1 fl. — N. 118. 1 fl. — Ferk 50 kr. — Čučko 50 kr. — Petanjek 50 kr. — Hertiš 50 kr. — Prenesek 109 fl. 35 kr. Skupaj 125 fl. 5 kr.

(Javna zahvala.) Č. g. Ozmeču, bivšemu provizorju se zahvaluje za neutrudljivo delo in skrb posebno za ono, katero so imeli pri spomeniku za dr. Klemenčiča in pa pri obnovljenju sprednjega dela naše farne cerkve. Bog plati!

Več farmanov Ljutomerskih.

(Popravek.) V dopisu: „iz Ptujá“ štev. 37. Slov. Gosp., se je izpustil podpis g. profesorja Jož. Žitek-a, kateremu se naj namenjeni darovi za siromašne dijake na ptujski realni gimnaziji dopošiljati blagovolijo.

(V Arlivesi za Celjem) so pogoreli 4 posestniki. Škode je 11.000 fl. Vsa ves bi bila šla, če nebi prihiteli z brizgalnicami na pomoč iz Celja, Gotovlj, Leve, Nov.-Celja, št. Petra in Žaveca.

(V Vuhredu) Paherniku je gospodarsko splotje pogorelo. Škoda se ceni na 2000 fl.

(V Karčovin pri Ptuj) so 10. sept. 4 hlapci iz Ptuja in 5 viničarskih sinov posestnika in vrlega srenjskega svetovaleca Kovačiča ubili pri njevovi hiši. Maščevali so se nad njim, ker njim je pri patroliranju preskrben bil.

(G. France Robič) glavni učitelj na mariborskem pripravnišču je imenovan soud izpitovalne komisije za ljudske in mestjanske šole.

(Za sodnijskega adjunkta) v Ormužu pride v pokoj u bivši adjunkt g. Fr. Macun.

(Gračina Ebensfeld) je od dr. Straffelle kupil grof Hallwyl za 260.000 fl.

(Premiranj konjev) se je vršilo 10. sept. pri sv. Lenartu v Sl. g. in 11. sept. v Sl. Bistrici. Ondi so prignali 63 konjev. Obdarovanih bilo je dvoje žrebcev, 5 kobilj in 6 žrebet. Tukaj pa so prignali 92 konjev, od katerih je bilo obdarovanih 3 žrebci, 8 kobilj, in 6 žrebet. G. Falež iz Hotinjevesi je imel največja 2 konja, 180 centimetrov visoka: črno kobilo in žrebca rjavca. Obadva bila sta odlikovana.

(Dražbe). 20. sept. Braunerjevo blago v Dobni. — Jožefina Feitz v Leskovcu 1900 fl. (3.) — 22. sept. Pr. Langmayer v Polzeli 400 fl. — Jožefa Murnik v Slov. Bistrici 9600 fl. — Anton Koljšek v Podvinu 2322 fl. — Jan. Matjašič v Pečkah 1930 gold. — 23. sept. Ruda v Ojstrem 2500 fl. — Matija Petek pri sv. Roprtu (Vransko) 2753 gold. — 24. sept. Jak. Regoršek v Šmarji 500 fl. — Jak. Novak v Založah 6115 fl. — Jož. Šešerko v Polensaku 1150 fl. — Fil. Smolinger na Hajdini 2020 gld. — Jan. Grobin v Mestinju 970 fl. — 25. sept. Jan. Rajšp v Sosedu 750 fl.

Listič uredništva: Dopisi iz Ljutomera, Makol, od Pespnice in od Preserije prihodnjič!

Tržna cena pretekli teden	V Mari- boru		V Ptujju		V Celju		V Varaž- dinu		V Celov- cu	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pšenice vagan . . .	4	90	4	40	5	—	4	50	5	7
Rži . . .	3	90	3	40	3	90	3	40	3	76
Ječmena . . .	2	90	2	50	3	40	—	—	2	84
Ovsa . . .	1	90	1	60	2	70	1	90	1	65
Turšice . . .	3	—	3	—	3	60	2	70	2	98
Ajde . . .	2	80	2	40	3	—	2	20	2	98
Prosa . . .	3	10	—	—	3	60	—	—	2	63
Krompirja . . .	1	60	1	20	1	60	1	40	1	30
Sena cent.	1	50	1	80	1	—	1	50	1	—
Slame (v šopkih) . . .	1	40	1	30	—	80	1	60	—	—
„ za steljo . . .	—	90	—	90	—	60	1	40	—	—
Govedine funt . . .	—	26	—	26	—	26	—	20	—	22
Teletine . . .	—	26	—	28	—	27	—	20	—	22
Svinjetine . . .	—	30	—	30	—	28	—	—	—	28
Slanine . . .	—	38	—	44	—	40	—	44	—	50

Loterijske številke:

V Trstu 11. septembra 1875: 53 33 64 46 11

v Lincu „ „ 60 38 74 27 31

Prihodnje srečkanje: 25. septembra 1875.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

	fl.	kr.
Zedinjeni drž. dolg (100 gl.) 4 gld. 20 kr. % . . .	70	35
Upne (kreditne) srečke po 100 gl. prvotne vrednosti, brez obresti, pa s 4kratnim srečkanjem . . .	165	75
Ažijo srebra	101	80
„ zlatá	5	29